

Dødsstraffen.

Den 6 august iår har den første fuldbyrdelse af dødsstraf ved elektricitet (fulguration) fundet sted i New York. Det var erkendelsen af, at den hidtil fulgte fuldbyrdelsesmåde ved hængning eller halshugning var en overlevering »fra middelalderens barbari», der i 1885 bragte tanken om igennem videnskaben at finde en lempeligere måde at berøve forbryderen livet på frem i staten New York. Resultaterne af de i så henseende foretagne overvejelser førte til en lov om dødsstraffens fuldbyrdelse ved elektricitet, som trådte i kraft 1889 (se Tidssk. Årg. 1888, s. 172 o. fl.).

Der rejste sig ikke blot før lovens vedtagelse, men også efter denne, stemmer imod denne fuldbyrdelsesmåde, og det også udenfor Unionen. Således udtalte en fransk fysiolog PAUL LOYE sig bestemt derimod i en bog: Døden ved halshugning, som findes omtalt på det ovenfor anførte sted i nærværende tidsskrift. Idet han blandt andet fremhæver, at det ved halshugningen bliver umuligt for nervecentreterne at genoptage deres funktioner, og det er derpå, det kommer an ved aflivelsen, er det derimod ikke umuligt, siger han, at bevidstheden efter fulgurationen kunde vende tilbage. Denne udtalelse er på én forfærdelig måde bleven bekræftet, i hvert tilfælde delvis, ved den i New York foretagne aflivelse ved elektricitet.

Fuldbyrdelsen foretoges i et i fængslet dertil indrettet

rum. Da den dødsdømte var bragt til sæde og sat i forbindelse med det elektriske apparat, sattes strømmen i bevægelse. En voldsom rystelse gik igennem legemet. trækkene fortrak sig frygteligt. ansigtsfarven blev først gul, dernæst mørkerød, efter 20 sekunders forløb udstødte den dødsdømte et dybt suk, og han ansås for død, hvorfor den elektriske strøm blev standset. Et par minutter efter viste der sig imidlertid bevægelser i åndedrættet, munden åbnedes og lod et blodigt skum flyde ud, ligesom der også hørtes en stønnende lyd. Førfærdelse greb de tilstedeværende, flere fik ondt. Strømmen blev nu atter sluttet, og man lod den virke, indtil efter flere minutters forløb enhver bevægelse var ophørt i legemets muskler. Virkningen havde imidlertid været så betydelig, at huden på ryggen var bleven forbrændt.

Den her kortelig gengivne fuldbyrdelse af dødsstraf behøver intet tillægsord, ingen kommentarer, den taler for sig selv. Kun må det erindres, at den var en følge af erkendelsen af, at fuldbyrdelse ved hængning eller halslugning er en fra middelalderen overleveret barbarisk straffemåde. Er det således, må straffen selv betegnes som en levning fra en barbarisk tid, thi straffens karakter ligger jo i måden, den fuldbyrdes på.

Der er talt og skrevet så meget mod dødsstraffens anvendelse og for dens afskaffelse, så at noget nyt argument næppe lader sig fremføre. Kampen mod den kan kun føres ved atter og atter at bringe spørgsmålet på bane, når en dødsdom eller udførelsen af en sådan giver anledning dertil. Og desværre er det jo ikke så sjældent tilfældet. Snart er det et bevisligt begået justitsmord, snart en mere eller mindre rædselsfuld fuldbyrdelse, der påkalder publikums opmærksomhed, således som den foran omtalte fulguration. Howard-Selskabet i London, der ihærdigt kæmper for dødsstraffens afskaffelse, har for kort tid siden i anledning af hundredeårsdagen for Howards død udsendt nogle flyveblade. I et af disse har Selskabets sekretær, WILLIAM TALLACK, udtalt

sig navnlig om dødsstraffen og dens forholdsvis ringe anvendelse i de tilfælde, hvor den idømmes. Som supplement hertil giver et andet af flyvebladene nogle statistiske oplysninger, som godt gøre rigtigheden af hans udtalelser i så henseende.

Tidsskriftet har i årgang 1889, side 160, indeholdt en oversat fransk artikel for dødsstraffens bibeholdelse, for at give læseren lejlighed til at lære de argumenter at kende, som anføres af forsvarerne for dens bibeholdelse. Som det fremgår af denne artikel, er det navnlig det afskrækkende moment i dødsstraffen, som vægten lægges på, tilligemed den fare for samfundet, som morderens person bærer i sig, så længe han lever. Hvad det afskrækkende ved dødsstraffen angår, kan det ikke noksom gentages, at denne straf ifølge statistiske oplysninger, også for Danmark, ikke har nogen afskrækkende virkning, hvad enten den fuldbyrdes eller ikke, medens den, når den ikke fuldbyrdes, svækker straffens betydning. Vor tids fængselsvæsen vil altid være i stand til ved indespærring at sikre samfundet mod faren i, at morderen lever, så beviset, hentet fra denne fare, kan aldrig blive afgørende for bibeholdelsen af dødsstraffen. Det er også sagt, at folkestemningen i et land må give sig tilkende for dødsstraffens afskaffelse, for at der kan blive nogen berettigelse for regeringen til at foreslå den. I lande, hvor mord ere sjældne, vil man imidlertid altid finde stemningen i befolkningen ophidsset, når et mord er begået, og fordringen på dødsstraf vil da altid ligge individerne nær. Skulde hensynet til folkestemningen gælde, måtte fordringen om dødsstraf i det givne tilfælde også medføre dens fuldbyrdelse, men dette sker dog langt fra i de fleste tilfælde. I et så alvorligt spørgsmål må det imidlertid altid blive regeringens pligt at vise folkestemningen vej. Også retfærdighedshensynet har man påkaldt til forsvar for dødsstraffen. Men hvem vil tvivle om, at det samme hensyn var rådende i en tid, da man hængte tyven, som havde stjålet et par gamle hoser. Nu kalde vi den tid rå og

barbarisk. Skulde de stater, som have afskaffet dødsstraffen, og til dem har Italien sluttet sig i sin ny straffelov af 1889, tage mindre hensyn til retfærdigheden end andre, som bibeholde den? Det vil vel ingen driste sig til at mene. Og de stater, som bibeholde dødsstraffen, men enten slet ikke fuldbyrde den eller kun i enkelte tilfælde, hvad skal man sige om dem og retfærdighedshensynet? Mon der kan tænkes nogen anden grund til ikke at lade dødsstraffen fuldbyrde end netop den, at det er en egen sag at fuldbyrde en dødsstraf? Følelsen har her en større part i afgørelsen end i nogen anden straffebestemmelses iværksættelse. Der er ingen straffuldbyrdelse, der er mere afhængig af de pågældende personligheders skøn, der træffe afgørelsen, end dødsstraffen, derfor kan man heller ikke tale om retfærdighedshensynet til forsvar for den, thi det kommer kun til sin ret derved, at straffen fuldbyrdes. Det var vistnok erkendelsen deraf hos den daværende justitsminister, som førte til, at der fra 1853 til 1856 forefaldt 14 henrettelser i Danmark (Tidssk. Årg. 1881, s. 165.). Nogen virkning heraf på antallet af mord i de følgende år var ikke til at føle.

Således som udviklingen er gået, er resultatet altså i øjeblikket idel forvirring, og dødsstraffen er igennem fuldbyrdelsen bleven en arbitrær straf. Afskaffelsen af dødsstraf vinder imidlertid terræn, og indskrænkningen i dens anvendelse bliver større og større. På den i juni afholdte internationale fængselskongres i St. Petersborg foreslog de portugisiske repræsentanter, at kongressen skulde udtale ønsket om dødsstraffens afskaffelse. Spørgsmålet blev som fremsat udenfor de fastsatte forhandlingsæmner henvist til den internationale penit. kommission for derefter at forelægges en senere kongres. Der er deri en mulighed for, at afskaffelsen er rykket nærmere.

Fr. Stuckenbergh.